

Spoločnosť Focal-JMLab založil v r. 1979 francúzsky inžinier, novinár a vášnivý audiofil Jacques Mahul. Jeho cieľom bolo vyrobiť vlastné reproduktory, ktoré potom predával v malom obchodíku v Saint-Etienne. Po výrobe meničov sa postupne pustil aj do výroby celých reprosústav. Dnes sa produkty spoločnosti predávajú vo viac ako 160 krajinách pod značkou Focal, resp. Focal Professional. Počas existencie spoločnosti priniesli Focal-JMLab celý rad vlastných patentov a inovatívnych technologických a technických riešení, z ktorých najnovšie sa objavujú aj v sérii reprosústav Aria 900.

Muzikantky s vôňou ľanu

Aria 900 je v portfóliu produktov zaradená kvalitatívne medzi reprosústavy Electra 1000 BE2 a sériou Chorus 700. Obsahuje regálovky Aria 906, center CC 900 a tri modely stĺpových reprosústav Aria 926, 936 a 948. Úplnou novinkou sú efektové reprosústavy SR 900. Po doplnení o firemný subwoofer si teda z tejto série môžete prípadne vyskladať i kompletné domáce kino. Ja som to šťastie nemal, ale som vďačný aj za dva týždne domáceho testovania najmenších stĺpov série – Aria 926, ktoré už stihli za krátky čas pozbierať niekoľko špičkových recenzií v popredných odborných časopisoch.

Focal Aria 926 sú čistokrvné, pomerne urastené trojpásmovky, i keď obsahujúce 4 meniče. Ozvučnica je zhotovená z MDF s hrúbkou 18 mm, resp. 24 mm. Rozmery samotnej ozvučnice sú (v x š x h) 1035 mm x 294 mm x 371 mm, pričom po namontovaní na podstavec ich výška narastie na 1060 mm. Hmotnosť reprosústav je 25 kg. Výrobca odporúča 926-ky inštalovať do priestorov s pôdorysom cca od 20 m², čomu sa rozmery bežných obývačiek väčšinou približujú. Takisto odporúčaná posluchová vzdialenosť je 3 m, čo je opäť bežne akceptovateľné. V každom prípade budú Focal Aria 926 určite ozdobou každého interiéru, pretože majú povestnú francúzsku eleganciu. Ihneď upútajú pozornosť obľúb, smerom dozadu sa zužujúcim tvarom, ktorého úlohou je obmedziť vznik stojateho vlnenia vnútri reprosústav. Ako povrchová úprava sa používa v základe imitácia orechovej dyhy, za príplatok je k dispozícii i vyhotovenie v čiernom klavírnem laku. Predná i zadná stena sú pokryté čiernou koženou pripomínajúcou pravú kožu. Spomínaný podstavec je tlakový odliatok vyrobený z hliníkovej zliatiny, nastriekaný čiernou matnou farbou. Jeho integrálnou súčasťou sú

nastaviteľné hroty. Výrobca k nim nezabudol pribaliť ani ochranné plastové krytky zabraňujúce poškodeniu podlahy. Podstavec nezabezpečuje len väčšiu stabilitu sústavy, ale tvarované výčnelky na jeho hornej stene vymedzujú aj odstup reprosústavy od podstavca. Vhodným tvarom navyše ovplyvňujú prúdenie vzduchu z basreflexového nátrubku, ktorý je netradične umiestnený v spodnej podstave reprosústavy. Nie je však jediný – ďalší s rovnakým vnútorným priemerom cca 70 mm je aj v prednej stene reprosústavy. To umožňuje pri posluchu umiestniť Aria 926 bližšie k stene. Na zadnej stene nájdeme terminál s dvojicou konektorov – reprosústavu teda nepripojíte v zapojení bi-wiring či bi-amping. Na hornej stene reprosústavy je nalepené čierne sklo. Reprosústavy pôsobia luxusne aj pri zakrytí prednej steny textilnou mriežkou prichytenou magnetmi, ale najväčšiu „parádu“ podľa mňa ponúkajú tri zvláštne meniče rovnakého priemeru 165 mm, ktoré v tejto sérii premiérový výrobca použil. Zaujme najmä nezvyčajný vzhľad ich membrán. Vznikol vďaka originálnym materiálom použitým pri ich výrobe. Membrána je totiž sendvičová, zložená z dvoch vrstiev priehľadných sklenených vlákien, medzi ktorými je viditeľná vrstva ľanových (!) vlákien. Odtiaľ jednoznačný názov technológie Flax® (flax = ľan). Ľan membránu výrazne spevňuje. Nízkou elasticitou sa približuje ku karbónovým vláknam, tuhosťou ku kevlarovým vláknam. Na rozdiel sklenených vlákien sú vlákna ľanu duté, čo znamená malú hmotnosť ľanovej výstuže. Výrobca používa dokonca ľan iba zo štyroch oblastí vo Francúzsku, kde sú na jeho rast najlepšie klimatické podmienky, a jeho kvalita patrí k najlepším na svete. Vďaka takejto konštrukcii sú membrány dostatočne tenké a ľahké, pritom majú požadovanú pevnosť. Hrúbka membrán stredáku a basákov

AUTOR XX
FOTO FOCAL

Focal Aria 926

nie je identická. Basáky musia byť pevnejšie – hrúbka membrány je oproti stredovému meniču približne dvojnásobná. Zaujímavá je aj ekonomická stránka technológie Flax®. Cena lanových vlákien je podstatne nižšia ako napr. kevlarových a nepodlieha kolísaniu cien ropných produktov.

Stredák má zase oproti basákom navyše centrálnu nalepený kuželovitý projektil, ktorého úlohou je rozptýliť zvukové vlny do čo najväčšieho priestorového uhla. Jeho frekvenčný

rozsah je vymedzený elektricky výhybkou. Deliace frekvencie výrobca stanovil na 290 Hz a 2400 Hz. Spodnú hranicu frekvencie udáva výrobca 37 Hz s toleranciou ± 6 dB, resp. 45 Hz v objektívnejšej tolerancii ± 3 dB. Vzhľadom na posluchové skúsenosti je to určite seriózna hodnota.

Možno menšiu pozornosť púta vďaka priemeru 25,4 mm výškový reproduktor, ale pri priblížení sa k reprosústave ihneď spozorujete jeho zaujímavú konštrukciu. Kupolka

meniča nie je totiž ako obvykle vypuklá, ale je dutá, čiže otočená opačne. Výrobca túto novinku označuje ako TNF Tweeter. Zásluhou otočenia kupolky je vyžarovací uhol podľa Focalu podstatne väčší a reprosústava je menej smerová. V praxi by sa to malo prejavovať tak, že sa poslucháči nemusia doma pobiť o najlepšie posluchové miesto. Mohlo by to zachrániť aj nejednu audiofilskú rodinu. Aby bol výškač dostatočne pevný a ľahký, je zhotovený zo zliatiny hliníka a horčíka. K malej hmotnosti prispieva aj kmitacia cievka

s veľmi malým priemerom, priamo pripevnená ku kupolke. Malá hmotnosť prináša rýchlu akceleráciu meniča, čo vnáša do reprodukcie veľa detailov. Presnosť detailu zase prináša záves zo špeciálneho materiálu s tvarovou pamäťou Poron®, vďaka ktorému kupolka zbytočne „nelieta“ a je správne utlmená. Jeho frekvenčný rozsah siaha v pásme ± 3 dB až do 28 kHz.

Toľko teória, Ale čo prax? Podľa môjho názoru by sa Focal Aria 926 mali zaradiť na zoznam návykových látok. Patria k tým kúskom, ktoré vás nútia stále sedieť a prídavať si skladbu za skladbou. Neberú ohľad na to, že máte povinnosti alebo že potrebuje vstávať skoro ráno do práce. Hrajú tak fantasticky, až som si pre istotu overoval na nete ich predajnú cenu. Najsilnejšími tromfami sú detailnosť, vernosť, muzikálnosť a reprodukcia priestoru.

Je neobvyklé, aby tak veľké „bedne“ so štyrmi meničmi reprodukovali toľko detailov. Dôležité pritom je, že detaily nerozbiehajú celkový vnem, a nehrozí, že „pre stromy nezbadáte les“. Rýchlo po sebe nasledujúce úderý paličiek na bicích v Poem Of Chinese Drums od Yim Hok-Mana sa nezlievajú, každý úder je presne ohraničený. O dunení mohutných kotlov nemôže byť ani reči. Mike Oldfield v Amaroku musel zrazu priznať množstvo fines, ktoré pred vami roky úspešne skrýval. Posluch pritom nie je unavujúci, pretože množstvo detailov nie je vykúpené tvrdosťou reprodukcie.

Úplne fantastická je vernosť prejavu. Drevené nástroje znejú dreveno, činelka krásne kovovo. Ženské a mužské vokály vychádzajú priamo z hrdla, až sa vám objaví pred očami učivo o rečovom ústrojenstve prebrané na strednej. Stacey Kent a saxofonista Jim Tomlinson vám vysvetlia v So Nice, čo je také pekné, ale hlavne čo je to vernosť. Mám na mysli tentoraz tú hudobnú.

Muzikálnosť Arií je ukázková. Janáčkova Symfonia Kráľovnin kláštor plynie hladko a majestátne ako rieka. Ak ste doteraz nemali radi dixieland, po vypočutí Winin' Boy Blues od Tomas Ornberg's Blue Five si ho obľúbite. Partička okolo Hugh Masekela a jeho Stimelou vás desať minút držia v napätí, až chvíľami zabúdate dýchať. David Knopfler vás krásnymi baladami na albume Wishbones úplne omámi.

Priestor je skvelý, najmä pri nasmerovaní 926 tak, aby sa osi vyžarovania pretínali až za poslucháčom. Zvuk sa nezriedka celkom odpúta od reprosústav a prekračuje ich rozstup. Hĺbka priestoru je krásne rozvrstvená. Geniálny klavirista Dave Brubeck so svojimi kolegami sú presne na svojich miestach a s ľahkosťou servírujú Bossa Nova USA. Úplne ma dostal priestor na Watersovom Amused To Death, ktorý je nahraný pomocou 3D technológie QSound. Naposledy som ho rovnako výrazne vnímal pred mnohými rokmi pri posluchu malých jednopásmoviek, ale zreprodukovať ho takto skvele cez veľkú troj pásmovku? Svedčí to o vzornom sfázovaní meničov.

A čo rock, punk, metal a podobné disciplíny? Ešte aj pri Hells Bell od AC/DC či Peace Of Mind z posledného albumu Black Sabbath budete počuť detaily, ktoré vám predtým unikali. Chýba mi však trochu väčšej drzosti a surovosti, ktorú by týmto umelkyniam určite dodal ráznejší zosilňovač. Uvedené riadky sa týkali spolupráce s Music Center od nemeckej highendovej firmy T+A, spojeným s Aria 926 pupočnými šnúrami WireWorld Solstice 7. I tak však Focal Aria 926 toho predviedli viac než dosť. Tak bežím počúvať, kým sú ešte „moje“.

Hodnotenie

+

- pekný kus nábytku
- fantastický zvuk v pomere k cene

-

- jemnejšie podanie „tvrdších“ žánrov

- Konštrukcia:**
3-pásmová, s otvorenou ozvučnicou
- Použitie meniče:**
basové – 2 ks
s priemerom 165 mm
s technológiou Flax®,
stredový 1 ks s priemerom 165 mm s technológiou Flax®,
výškový 1 ks TNF Tweeter
s priemerom 25 mm, Al/Mg
s invertnou kupolkou
- Frekvenčný rozsah:**
45 Hz – 28 kHz (± 3 dB)
resp. 37 Hz – 28 kHz (± 6 dB)
- Deliace frekvencie:**
290 Hz / 2400 Hz
- Čitlivosť:** 91,5 dB (2,83 V/1m)
- Nominálna impedancia:** 8 Ω
- Minimálna impedancia:** 2,9 Ω
- Odporúčaná výkon zosilňovača:**
40 – 250 W
- Rozmery bez podstavca:**
(v × š × h): 1035 × 294 × 371 mm
- Hmotnosť:** 25 kg

